

Uddannelsesprogram

Hoveduddannelsesforløb i

Oto-, Rhino-, Laryngologi

Øre-Næse-Halsklinikken Budolfi Plads

2014 målbeskrivelsen

Godkendt den 12. maj 2016 af DRRLV

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Indledning	3
2. Uddannelsens opbygning.....	4
2.1 Præsentation af uddannelsens ansættelsessteder, herunder organisering af faglige funktioner og læringsrammerne.....	4
3. Kompetencer, lærings- og kompetencevurderingsmetoder samt kurser og forskning	6
3.1 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse.....	6
3.2 Kort beskrivelse af læringsmetoder samt hvordan de anførte kompetencevurderingsmetoder skal anvendes på det enkelte ansættelsessted.....	11
3.3 Obligatoriske kurser og forskningstræning.....	11
4. Uddannelsesvejledning	12
5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse	13
5.1 Evaluer.dk.....	13
5.2 Inspektorrapporter	14
5.3 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg.....	14
6. Nyttige kontakter	15

1. Indledning

Specialet Oto-, Rhino-, Laryngologi er beskrevet i målbeskrivelsen www.sst.dk hvor også speciallægeuddannelsen er beskrevet. Speciallægeuddannelsens introduktions- og hoveduddannelsesforløb understøttes ved anvendelse af del elektroniske logbog www.logbog.net. Adgang til logbogen sendes til uddannelseslægen i dagene omkring ansættelsesstart i uddannelsesforløbet. I logbogen findes adgang til målbeskrivelse, relevante uddannelsesprogrammer, elementer der understøtter læringsprocessen, samt skemaer til dokumentation for godkendelse af de obligatoriske kompetencemål og kurser, der er betingelse for at opnå speciallægeanerkendelse.

Specielle regionale forhold

I Videreuddannelsesregion Nord forventes det, at den uddannelsessøgende læge begynder at forberede sin forskningstræning i tidlig fase af hoveduddannelsen. Den uddannelsessøgende skal træffe aftale med en vejleder, og finde et emne til forskningstræningsprojektet, samt sørge for at gennemføre forskningstræningens modul I, Kursus i videnskabelig metode, som udbydes af Health, Århus Universitet. Det specialespecifikke forskningstræningsmodul II forventes udbudt med 1,5 års mellemrum.

Under hoveduddannelsen skal der gennemføres i alt 12 kurser, nemlig 7 specialespecifikke, 3 generelle og 2 forskningstræningskurser. Det regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg anbefaler at både afdelinger og uddannelsessøgende læger sørger for at der gennemføres 2 kurser pr halvårlig ansættelse under hoveduddannelsen, så fraværet til kurser fordeles jævnt over hele hoveduddannelsesforløbet.

Det samme gør sig gældende med hensyn til ferie, at afdelinger og uddannelsessøgende bør fastholde, at der afholdes 3 ugers ferie pr halvårlig ansættelse.

I Videreuddannelsesregion Nord er iht. bekendtgørelse fra Sundhedsministeriet etableret et tilbud om [individuel karrierevejledning](#) i forbindelse med den lægelige videreuddannelse.

2. Uddannelsens opbygning

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen. Dette uddannelsesprogram angiver hvordan forløbet udmøntes i det aktuelle uddannelsesforløb, dvs. de konkrete ansættelser: antal, sted og varighed

1. ansættelse	2. ansættelse	3. ansættelse	4. ansættelse
<i>Øre-, Næse-, Halsafdeling</i>	<i>Audiologisk afdeling)</i>	<i>Øre-Næse-Halsklinikken Budolfi Plads</i>	<i>Øre-, Næse-, Halsafdeling</i>
<i>Varighed (18 mdr.)</i>	<i>Varighed (6 mdr.)</i>	<i>Varighed (6 mdr.)</i>	<i>Varighed (18 mdr.)</i>

2.1 Præsentation af uddannelsens ansættelsessteder, herunder organisering af faglige funktioner og læringsrammerne

Nedenfor findes en kort beskrivelse af det ansættelsessted, lægen skal ansættes på i denne del af speciallægeuddannelsen. Beskrivelsen er tilstræbt kort, men kan evt. findes i mere udførlig udgave på ansættelsesstedets hjemmeside ud fra det anførte link.

ØRE-NÆSE-HALSKLINIKKEN BUDOLFI PLADS 9000 AALBORG,
www.oerelaegerne-budolfi.dk

Ansættelsesstedet generelt

Øre-næse-halsklinikken Budolfi Plads er en arbejdsplads med ca. 20 ansatte.

Der varetages specialiseret diagnosticering, behandling og opfølgning af de almindelige medicinske og kirurgiske øre-næse-halssygdomme, som patienterne henvender sig med. Der foretages operationer som adenotomi, paracentese, tubulation af trommehinde, kæbehulepunktur og fjernelse af næsepolyper. Klinikken har optimeret sin svimmelhedsudredning som et af interesseområderne. Derudover har klinikken tilknyttet sit eget allergiambulatorium, søvnlaboratorium og høreklinik.

Klinikken har et tæt samarbejde med praktiserende læger og sygehussektoren, hvorfra der ofte modtages akutte patienter.

For yderligere jf. vores hjemmeside.

Faglige arbejdsfunktioner for den uddannelsessøgende:

Den uddannelsessøgende vil under praksisopholdet blive konfronteret med et bredt og ikke selekteret udsnit af patienter. Herigennem trænes den uddannelsessøgende i effektivt at håndtere, diagnosticere, behandle eller viderehenvise såvel børn som voksne med symptomer og sygdomme relateret til øre-næse-halsområdet.

Gennem superviseret ambulatoriefunktion og det store patientflow opnår den uddannelsessøgende at opbygge et erfaringsgrundlag til systematisering og automatisering af viden om udredning og behandling af bl.a.:

* Børn med akut otitis media (AOM), sekretorisk otitis media (SOM), adenoide vegetationer (AV), hørenedsættelse, akutte halsinfektioner, akut og kronisk adenitis samt allergi.

* Voksne med hørenedsættelse, tinnitus, svimmelhed, ekstern otitis, akutte og kroniske mellemøreproblemer, herunder radikalkaviteter, rhinitis allergica og nasal polypose, akut og kronisk sinusit, søvnapnø, akutte og kroniske lidelser i pharynx og larynx, samt esophagusrelaterede lidelser.

Ved deltagelse i de daglige gøremål og samarbejde med det øvrige personale opnås indsigt i selve praksisdriften.

Undervisning

Der er planlagt løbende undervisning. Den uddannelsessøgende får skemalagt dage med særligt fokus på flere områder som søvnmedicin, vertigo og allergiudredning/behandling. Undervisningen varetages af tutorlæge og uddannelsessøgende læge. Undervisningen omfatter øre-næse-halssygdomme og administrative emner samt klinikdrift. Der er planlagt besøg hos høreklubben.

Den uddannelsessøgende læge underviser klinikkens personale en gang pr. 6 mdr.

Kurser og kongresser

Der kan søges om tjenestefrihed til kurser og kongresser. Så vidt muligt opfordres den uddannelsessøgende til at deltage i inviterede aftensmøder.

Forskning

Det er ikke et krav, at den uddannelsessøgende deltager i forskning, men der er mulighed for at starte projekter med tutorlægen som vejleder. Særligt fokus er der på den uddannelsessøgende obligatoriske forskningstræningsopgave, der med fordel kan inddrage praksis.

3. Kompetencer, lærings- og kompetencevurderingsmetoder samt kurser og forskning

3.1 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Kompetencemålene, der skal vurderes og godkendes, er hentet fra målbeskrivelsen, hvor der angives obligatoriske vurderingsmetoder samt forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetence. Målbeskrivelsen indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og kompetencevurderingsstrategier.

<https://sundhedsstyrelsen.dk/da/uddannelse/speciallaeger/maalbeskrivelser/~media/4206E200B65D47A8BCBA41EF9B3F1B31.ashx>

Indholdet og rækkefølgen i nedenstående checkliste er "sakset" fra målbeskrivelsen.

I dette program findes anvisning på, i hvilke delansættelser og hvornår de enkelte kompetencemål skal godkendes. BEMÆRK at skemaet kun indeholder de kompetencer, der skal opnås under ansættelsen i speciallægepraksis.

OTOLOGI OG OTONEUROLOGI (HO)

Nr	Kompetence	Konkretisering af kompetence	Læringsstrategi	Kompetencevurderingsmetoder	1.	Aud	Pr	2.
HO8	HO8. Diagnosticere og kende behandling af komplikationer til akut og kronisk mellemøreinfektion Herunder foretage paracentese og tubulation (D)	• Mastoiditis • Meningitis	Superviseret klinisk arbejde Case-gennemgang	Kompetencedokumentation for tubulation i kittellommebog. Observation af klinisk arbejde dokumenteret i kittellommebog. Gennemgang af case ved hovedvejleder			X	
HO9	HO9. Diagnosticere og konservativt behandle kroniske mellemøreinfektioner og –inflammationer.	• Oprense operationskaviteter	Superviseret klinisk arbejde	Observation af klinisk arbejde dokumenteret i kittellommebog.			X	
HO17	Diagnosticere, udrede og visitere patienter med andre kranienervpareser , samt patienter med ansigtssmerter	• Abducens-, hypoglossus-, vagus og accessoriusparese • Trigeminusneuralgi • Myoser • Sinuitis • Atypiske ansigtssmerter • Temperomandibular joint dys-funktion	Superviseret klinisk arbejde	Observation af klinisk arbejde dokumenteret i kittellommebog.			X	

RHINOLOGI (HR)

Nr	Kompetence	Konkretisering af kompetence	Læringsstrategi	Kompetencevurderingsmetoder				
HR3	Optage anamnese, udrede og indlede behandling af infektiøse/inflammatoriske lidelser i cavum nasi og sinus paranasalis. Kunne foretage: - Nasal endoskopi - Kæbehulepunktur (D) - Medicinsk behandling - Parakliniske undersøgelser inkl.biopsi	- Allergiske årsager - Rhino-sinuitis - Cystisk fibrose - Relation til astma - "United Airways" - Wegeners granulomatose	Superviseret klinisk arbejde	Kompetencedokumentation for kæbehulepunktur/sinuskopi i kittellommebog. Struktureret klinisk observation ved MiniCex i kittellommebog.			X	
HR6	Kendskab til allergologisk udredning, rådgivning og behandling af patienter med kronisk rhinosinuitis, herunder kunne redegøre for indikationerne for og principperne i allergenspecifik immunterapi. Kunne tolke Skin Prick Test (SPT). Redegøre for principperne i specifik IgE in vitro diagnostik.	- Relevante akutte allergiske reaktioner (urticaria, rhinitis, konjunktivitis, angioødem og anafylaksi) på allergener i miljøet, i medikamenter og ved insektstik - Kronisk allergisk rhinitis	Superviseret klinisk arbejde A-kursus Paraklinik og Næsebihuler	Observation af klinisk arbejde dokumenteret i kittellommebog.			X	

SUNDHEDSFREMMER

	Kompetence	Konkretisering	Læringsstrategi	Kompetencevurderingsmetode				
H10	Rådgive om sundhedsfremmende adfærd af betydning i oto-rhino-laryngologi, herunder tobak, alkohol, ernæring og støj, livsstilsproblemer		Superviseret klinisk arbejde herunder audiologisk afdeling og praksisophold	Struktureret vejledersamtale			X	
H11	Anvende gældende lovgivning og retningslinjer for mistanke om arbejdsbetinget sygdomme, herunder kunne informere patient og pårørende, og foretage relevante anmeldelser.	.	Diverse kurser Superviseret klinisk arbejde herunder audiologisk afdeling og praksisophold	Struktureret vejledersamtale			X	
H13	Vejlede om profylakse for at forhindre eller begrænse udvikling af hørenedsættelse hos børn og voksne		Gruppediskussion og varetagelse af praktisk arbejde	Struktureret vejledersamtale			X	
H14	Redegøre for anmeldelsespligten for erhvervsbetinget høreskade	• Udfylde de gældende blanketter	Superviseret klinisk arbejde herunder audiologisk afdeling og praksisophold og teoretisk kursus	Struktureret vejledersamtale			X	

LEDER/ADMINISTRATOR/ORGANISATOR

	Kompetence	Konkretisering	Læringsstrategi	Kompetencevurderingsmetoder				
H19	Kendskab til rationel praksisdrift	• Praksisstyring (daglige drift; personale; økonomi) • Behandlingskodning • Ydelsesregistrering		Struktureret vejledersamtale			X	

3.2 Kort beskrivelse af læringsmetoder samt hvordan de anførte kompetencevurderingsmetoder skal anvendes på det enkelte ansættelsessted

I det daglige arbejde bruges vejledningsmetoderne som anført i målbeskrivelsen, dvs. mesterlære, superviseret dagligt arbejde og litteraturstudier.

Mesterlæren udøves på initiativ af uddannelseslægen, hhv. speciallægen, når en af dem i forbindelse med en konsultation eller operation finder anledning til at efterspørge, hhv. meddele kundskaber og færdigheder.

Feedback gives initialt på baggrund af observation af konsultationer, journalnotater og diskussion af aktuelle sygdomsforløb på alle den uddannelsessøgendes patientkontakter. Senere i forløbet gives feedback på initiativ af tutor eller uddannelseslæge ved behov.

Dagligt evalueres uddannelseslægen under diskussion af en eller flere cases.

3.3 Obligatoriske kurser og forskningstræning

Specialespecifikke kurser

Disse er nationale og er beskrevet i målbeskrivelsen. De specialespecifikke kurser organiseres via specialeselskabet <http://dsohh.dk/uddannelse/generel-information/retningslinjer-for-a-kurser/>.

For yderligere information henvises til det regionale videreuddannelsessekretariats [hjemmeside](#) og Sundhedsstyrelsens [hjemmeside](#).

Generelle kurser

De generelle kurser er overordnet beskrevet i målbeskrivelsen. Kurserne udmøntes og planlægges hovedsageligt regionalt, af det regionale videreuddannelsessekretariat og af Sundhedsstyrelsen. Der er derfor forskel på kursernes opbygning og varighed samt tilmeldingsprocedure. Lægen skal selv holde sig orienteret om de regionale vilkår, inklusiv vilkår for tilmelding.

For yderligere information henvises til det regionale videreuddannelsessekretariats [hjemmeside](#) og Sundhedsstyrelsens [hjemmeside](#).

Forskningstræning

De regionale følgegrupper / uddannelsesudvalg / -råd udarbejder i samarbejde med den postgraduate lektor en oversigt over forskningstræning, som findes på det regionale videreuddannelsessekretariats [hjemmeside](#).

4. Uddannelsesvejledning

Under ansættelsen skal der gives uddannelsesvejledning som anført i målbeskrivelsen. Der skal efter behov tilbydes karrierevejledning og hjælp til specialevalg.

Organisering af den lægelige videreuddannelse

Der er 4 speciallæger i praksis. Hver uddannelsessøgende får primært tilknyttet en af de 4 speciallæger, som er tutorlæge for den uddannelsessøgende under hele forløbet. Hver speciallæge er kun tutorlæge for én uddannelsessøgende læge.

I det daglige vil uddannelseslægen dog skiftevis være tilknyttet en af de 4 speciallæger, og det er denne speciallæge som står for den daglige supervision.

Tutorlægen har det overordnede ansvar for den lægelige videreuddannelse i klinikken og er den, der hovedsageligt står for instruktion, supervision og arbejdsplanlægning, herunder tildeling af patienter.

Rammer for uddannelsesvejledning

Ansættelsestid: 6 måneder.

Ansættelsen begynder: 1.4 eller 1.10.

Arbejdstiden på klinikken: 37 timer/ugen. Man møder fra 8-16.00 mandag-fredag i et 4 ugers rul med en fridag hver anden uge.

Den første formiddag på klinikken vil den uddannelsessøgende dels få en rundvisning på klinikken og dels få lejlighed til at sætte sig ind i klinikkens edb-system. Det vil også være hensigtsmæssigt allerede her at få planlagt ferier og kurser.

Inden for de to første uger afholdes en introduktionssamtale, og der planlægges en justerings- og en slutevalueringssamtale.

Udarbejdelse af uddannelsesplan

På baggrund af opnåede og manglende kompetencer samt uddannelseslægens særlige ønsker gennemgås uddannelsesprogrammet med den yngre læge. Gensidige forventninger til ansættelsen drøftes.

Supervision og klinisk vejledning i det daglige arbejde

Tutorlægen introducerer uddannelseslægen til klinikken på 1. arbejdsdag.

Der foreligger en detaljeret manuel for introduktionsforløbet med præcis angivelse af, hvordan de første 2 dage skal forløbe. Den indeholder også information og indhold/tidsangivelse af introduktionssamtalen, justerings- og en slutevalueringssamtale. Manualen kan tilsendes.

Uddannelseslægen følger primært tutorlægen den første dag og overværer én eller flere af tutorlægens konsultationer. Allerede 2. dag får uddannelseslægen sine første patienter. Antallet af patienter vil herefter stige langsomt, ligesom uddannelseslægen vil se sine egne patienter til kontrol og hermed langsomt oparbejde sin egen mindre praksis.

Superviserede konsultationer forekommer, når uddannelseslægen eller tutor skønner det aktuelt.

Initialt vil der være tæt supervision ved speciallægen, hvor alle selvstændige patientkontakter gennemgås, siden med selvstændige forløb, hvor speciallægen evaluerer de etablerede udrednings- og behandlingsplaner.

Der gives løbende konstruktiv feedback med baggrund i journalnotater og undersøgelser. Derudover afsluttes dagen med en gennemgang af dagens patienter med ekstra fokus på lærerige patienter fra den pågældende dag.

Tutor godkender opnåede delkompetencer og justerer arbejdstilrettelæggelsen med henblik på at tilgodese uddannelsesmålene.

Konferencer/møder

Personalet ser hinanden i pauserne, hvor dagens begivenheder diskuteres, og hvor der refereres fra kursusedtagelser. Besøg fra repræsentanter for medicinalfirmaer og apparaturleverandører sker ofte efter kl. 16.

5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse¹, at de regionale råd for lægers videreuddannelse skal sikre høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse (kap. 1, § 2). Til løsning af denne opgave har Rådet flere redskaber, nemlig brugertilfredshed via yngre lægers evaluering af afdelingerne på evaluer.dk og inspektor-rapporter for alle afdelinger.

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse i Videreuddannelsesregion Nord² (DRRLV) vil løbende følge disse evalueringer, ligesom det forventes, at de diskuteres i de regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg³, hvor specialets postgraduate kliniske lektor (PKL) er formand⁴.

5.1 Evaluer.dk

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse offentliggør yngre lægers evalueringer af uddannelsesstederne elektronisk via system på evaluer.dk.

Den enkelte uddannelsessøgende læge skal ved afslutning af hvert delforløb evaluere sit ophold, både hvad angår uddannelsesprogram, herunder uddannelsesplan samt uddannelsesstedet og dets læringsrammer. Evalueringen foregår via evaluer.dk, hvortil den yngre læge modtager log-in via mail fra Videreuddannelsessekretariatet. Alle de uddannelsessøgende lægers evalueringer af uddannelsesstederne kan følges via hjemmesiden www.evaluer.dk.

Den enkelte læges evaluering er anonym og dermed ikke offentligt tilgængelig. Derimod offentlig-

¹ www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11069

² www.videreuddannelsen-nord.dk/det+regionale+r%c3%a5d

³ www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat+klinisk+lektor/uddannelsesudvalg

⁴ www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat+klinisk+lektor

gøres et gennemsnit for alle evalueringer på den uddannelsesgivende afdeling.

Uddannelsesansvarlige overlæger har adgang til at se enkeltevalueringer og prosatekst om uddannelsesstedet. For afdelingen er denne prosatekst oftest den mest givende og udviklende del af evalueringerne, mens pointevalueringerne mere tjener til sammenligning på tværs af afdelinger, specialer og hospitaler. Afdelingerne vil løbende anvende disse evalueringer i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

5.2 Inspektorrapporter

Sundhedsstyrelsen⁵ står for inspektorordningen og udsender inspektorer til alle uddannelsesgivende afdelinger ca. hvert 4. år, samt udsender rapporter fra inspektorernes besøg. Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse (kap. 2, § 7), at DRRLV løbende skal vurdere den enkelte afdelings egnethed som uddannelsessted på baggrund af inspektorrapporterne. Ordningen er et væsentligt element i kvalitetsopfølgningen af den lægelige videreuddannelse på de enkelte hospitaler og afdelinger. Inspektorrapporterne fremlægges løbende på møder i DRRLV, som via den Postgraduate Kliniske Lektor i de enkelte specialer følger op på inspektorrapporternes konklusioner og anbefalinger i samarbejde med ledelserne på afdelingerne og de uddannelsesansvarlige læger.

5.3 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg⁶

Uddannelsesudvalgene for de enkelte specialer har til formål at drøfte spørgsmål om specialets videreuddannelse på samtlige uddannelsessteder i Videreuddannelsesregionen, herunder at bidrage til sikring af en ensartet høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse på alle uddannelsessteder for specialet. Uddannelsesudvalgene bør derfor løbende drøfte de enkelte afdelingers evalueringer og inspektorrapporter og følge op på disse via PKL i specialet, som også informerer DRRLV.

⁵ www.sst.dk/Uddannelse%20og%20autorisation/Inspektorordning.aspx

⁶ <http://www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat+klinisk+lektor/uddannelsesudvalg>

6. Nyttige kontakter

Uddannelsesansvarlige overlæger

Der henvises til hjemmesiden for det enkelte ansættelsessted:

www.oerelaegerne-budolfi.dk

Postgraduat klinisk lektor for denne uddannelse

Oversigt findes på [hjemmesiden](#) for Center for Sundhedsvidenskabelige Uddannelser

Specialeselskabets hjemmeside

www.dsohh.dk/

Sundhedsstyrelsen

www.sst.dk

[Den lægelige videreuddannelse](#)

Styrelsen for patientsikkerhed

www.stps.dk/

Regionale sekretariater for lægelig videreuddannelse

Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk

Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk

Videreuddannelsesregion Øst: www.laegeuddannelsen.dk

Andre

Lægeforeningens karriererådgivning [Karrierecoaching](#)